

סדנת ליווי למורים מתחילים בחינוך המיוחד – תשפ"א – קב ב'

מרצה: גב' לילה לאה קורן – יועצת חינוכית בחינוך המיוחד ומדריכה ארצית בתחום קשיי למידה ולקויות למידה, אגף א' לחינוך ילדים ונוער בסיכון [שח"ר], משרד החינוך

מבנה הקורס :
הקורס כולל 30 שעות לימוד מוכרות כשעות השתלמות ב"אופק חדש", ובנוסף 20 שעות ליווי בבית הספר על יד מורה עמית.

מקום הלימודים
סמינר הקיבוצים, דרך נמיר 149 תל אביב

רציונל:

השנים הראשונות בהוראה מציבות בפני המורות אתגרים מורכבים. המורים החדשים מגיעים לבתי הספר מצוידים בידע תיאורטי רב שרכשו במהלך הכשרתם, בערכים חינוכיים וחברתיים שגיבשו לעצמם במהלך לימודיהם ובעבודתם המעשית, ובמוטיבציה גבוהה להצליח בתפקידם. כל זאת לצד החששות הטבעיים, וההתרגשות המלווה כל התחלה חדשה.

המפגש הראשוני עם בית הספר לא עולה תמיד בקנה אחד עם הציפיות והתקוות של המורות. עבודת ההוראה והחינוך היומיומית בכלל, ובחינוך המיוחד בפרט, מעלה סימני שאלה והתלבטויות מורכבות בנושאים רבים.

בניהם:

- מתן מענה ליכולות השונות והמשתנות ולצרכים הייחודיים של כל תלמיד בכיתה;
 - ניהול כיתה;
 - עבודה עם הורים;
 - עבודת כחלק מצוות רב תחומי: הכוללת עבודה עם מורות עמיתות, צוות רב מקצועי, סייעת; עבודה עם מנהלת, מטפלים, פסיכולוג, יועצת, מדריכות, מפקחת וגורמים בקהילה.
 - התפתחות בתחומים הפדגוגיים והדידקטיים
- כיון שכך נראה שבפועל תהליך ההסתגלות האישי והמקצועי להוראה נמשך גם מעבר לשנת ההוראה הראשונה.

מטרות הסדנא

-ליווי בגיבוש הזהות האישית והמקצועית של המורה בחינוך המיוחד בשנת ההוראה הראשונה לאחר הסטז'.

-חשיפה וציוד ל"ארגז כלים" תיאורטי ומעשי שישמש בהתמודדות עם הסוגיות המוזכרות ועם סוגיות נוספות שיעלו מן השטח.

אופי הקורס:

הרצאות, מצגות, דיונים, סימולציות, סרטים, קלפים מטאפוריים ומשוב, למידת עמיתים, ניתוח מקרים.

חובות ההשתלמות:

-חובת נוכחות 80%. השנה יהיו 8 מפגשים - מותר להחסיר מפגש אחד, ויש מפגש אחד מקוון שבו תיגש הגשת תרגיל [השתתפות פעילה במפגשים, הצגת חקר הצלחה במסגרת למידת העמיתים. -הגשת עבודת סיכום שתשלב חלק תיאורטי וחלק מעשי. תוגש במפגש הסיום. -הגשת דוח 20 שעות עם מורה מלווה – יוגש במפגש הסיום.

עבודת סיכום:

היקף העבודה: 5-6 עמודים. מומלצת הצגה במצגת. העבודה כוללת:

- חקר מקרה הצלחה בעבודתי כמורה

ניתוח ההצלחה על בסיס מודל "למידה מהצלחות" שילמד בקורס.

- התייחסות למקור תיאורטי רלוונטי ביחס לאוכלוסייה אתה עובד המורה.
- רפלקציה אישית על תהליך הלמידה והלווי בקורס בהקשר להתפתחות האישית והמקצועית.
- הצגה קצרה במסגרת הקורס למידת עמיתים
- המועד האחרון להגשת העבודה במפגש האחרון .

נושאי המפגשים:

מס' מפגש	שעות	תאריך	נושא/ים:
1	יום חמישי 1600-1900 4 שעות אקדמית	22.10.20	פגישת הכרות, תיאום ציפיות, פריסת הנושאים שילמדו בקורס הדילמות, הצגת יעדי החינוך המיוחד במשרד החינוך ומטרות הקורס למידה מהצלחות – הצגת המודל
2	יום חמישי 1600-1900 4 שעות אקדמית	5.11.20	למידה מהצלחות – לימוד המודל ויישומו בעשייה החינוכית האישית של המורה בכיתת החינוך המיוחד .
3	יום ה 1600-1900 4 שעות אקדמית	19.11.20	המורה לחינוך מיוחד בהיבט מערכתי -עבודה כחלק מצוות רב מקצועי ורב תחומי הצגת עמיתים וניתוח מקרה
4	יום ה 4 שעות אקדמית	3.12.20	היבטים ייחודיים להוראה בכיתת חינוך מיוחד בגילאי על יסודי- מאפייני סיכון למידה מהצלחות הצגת עמיתים וניתוח מקרה
5	מפגש מקוון א-סינכרוני 2 שעות מטלת חובה להגשה למפגש	17.12.20	המשולש מורה – הורה – תלמיד: קשר עם משפחת התלמיד בחינוך המיוחד . האתגרים וההזדמנויות. זיהוי דפוסי התמודדות , יצירת אומן ודרכים לגיוס ההורים כשותפים.
6	יום ה 1600-1900 4 שעות אקדמית	31.12.20	תקשורת אפקטיבית בכיתה , ניהול התנהגות בכיתות של חינוך המיוחד. חשיפה למודלים שונים של עיצוב התנהגות. ושל ניתוח אירועים . הצגת עמיתים וניתוח מקרה
7	יום ה 1600-1900 4 שעות אקדמית	14.1.21	הזמנת נציג הסתדרות המורים להדרכה בנושא העסקה ושכר הצגת עמיתים וניתוח מקרה
8	יום ה 1600-1900 4 שעות אקדמית	28.1.21	הצגת עמיתים וניתוח מקרה מפגש סיום סיכום ומשוב הגשת עבודת סיכום ודוח לוי 20 שעות מורה מלווה .

רשימה ביבליוגרפית:

- ויגוצקי לב, למידה בהקשר חברתי, התפתחות התהליכים הפסיכולוגיים הגבוהים [2004] הקיבוץ המאוחד
- לאבוי ריצ'רד, פריצת דרך במוטיבציה [2008], אמציה הוצאת ספרים, חיפה
- לאבוי ריצ'רד, קשה כל כך להתייחד איתך, אמציה הוצאת ספרים, 2005, חיפה
- מליץ, ציפורה ועמרם [2000], המכון לשיפור הישגים לימודיים בע"מ, באר שבע
- מרגלית, מ' (2000) לקות למידה בכיתה: דילמות חינוכיות במציאות החדשה, השתמעויות בהכשרה ובהשתלמות מורים תל-אביב: מכון מופת.
- פלג דור חיים, "לקות למידה בבית הספר, התקין והלקוי: מדוע מערכות חינוכיות מתקשות לעבוד עם ילדים בעלי לקות למידה?" נדלה מתוך אתר פסיכולוגיה עברית. פורסם ב-2 למאי 2013.
- עינת, ע' (2005) המורה ולקוי הלמידה, מאזן של חרדות כתב העת "פנים" חורף 2005 באתר הסתדרות המורים.
- צוריאל, ד' (1998) השתנות שכלית: אבחון דינמי של יכולת הלמידה תל-אביב: ספרית הפועלים.
- צוריאל, ד' (עורך) (1999) התנסות בלמידה מתווכת קריית ביאליק: אח.
- רייטר, ש', לייזר, י' ואבישר, ג' (2007) שילובים: לומדים עם מוגבלויות במערכת החינוך חיפה: אחוה.
- קניאל, ש' (2006) ספר האסטרטגיות ללמידה תל-אביב: מט"ח. והשלכות חינוכיות וטיפוליות. מגמות, ל"ה, 271-292.

רשימות ביבליוגרפיות ספציפיות לאוכלוסיות בחינוך המיוחד ימסרו במהלך הקורס, בהתאם לצרכי המשתתפים.

Kibbutzim College of Education
Technology and the Arts
Department of Special Education

סמינר הקיבוצים
המכללה לחינוך לטכנולוגיה ולאמנויות
המסלול לחינוך מיוחד